Nº 100. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 20 Augustus.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen de gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is f 3, franco per post f 3,40.
Het plaatsen van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels f 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

KLEEDWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL.

Editie van maandag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 19 augustus.

De eerste kamer der staten generaal heeft zaturdag bij andere werkzaamheden, ook behandeld het wetsontwerp tot goedkeuring eener dading gesloten, tusschen den staat en de Ooster-Schelde-maatschappij. De kamer heeft dat wetsontwerp met 34 tegen 2 stemmen aangenomen; zij is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

De aanneming van genoemd ontwerp is voor deze provincie van het hoogste belang. Zoodra de koninklijke bekrachtiging is verleend, zullen maatregelen genomen worden om de werkzaamheden aan het kanaal door Zuid-Beveland met kracht te hervatten. *De voltooijing van dat kanaal met de daarbij behoorende werken is de eerste stap tot eene zoo zeer verlangde betere communicatie.*

De gemeenteraad alhier zal woensdag aanstaande, 's namiddags ten één ure, weder eene openbare zitting houden, waarin de navolgende zaken zullen worden behandeld: missive van gedeputeerde staten, goedkeuring raadsbesluiten; idem van de commissie van bestuur der leenbank, voordragt tot beschikking uit onvoorziene uitgaven begrooting 1861; vaststelling van de gemeenterekening 1860; onderzoek der geloofsbrieven van raadsleden; missive van gedeputeerde staten, stichting nieuw gasthuis; instructien voor marktmeester en klokkenist.

Door de Provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Zeeland, is geëxamineerd en bevorderd tot plattelands heelmeester, de heer E. E. Vleugels Schutter.

De Staatscourant behelst het volgende besluit, dd. 15 dezer: Ten gevolge van de erkenning door de nederlandsche regering van koning Victor Emmanuel II als koning van Italie, zullen voortaan geene exequaturs hier te lande meer als geldig worden beschouwd, vroeger verleend aan consulaire agenten van staten, thans tot het gebied van dien vorst behoorende, welke exequaturs derhalve geacht worden door de erkenning van den koning van Italie te zijn vervallen.

De minister van justitie heeft aan den brigadier der *maréchaussée Munus en den maréchaussée de Graaf*, beiden gestationeerd te Hulst, zijne tevredenheid doen te kennen gegeven voor de bijzondere bewijzen van ijver en beleid, door hen gegeven bij eene ontmoeting van 18 smokkelaars, in den nacht van 28 op 29 julij jl., onder de gemeente St. Jansteen, als zijnde aan hunne goede houding toe te schrijven, dat de namen dier smokkelaars zijn bekend geworden en de aanzienlijke hoeveelheid lompen, welke zij vervoerden, na aanvankelijk verzet, in beslag is genomen.

Door de haarlemsche inzenders der algemeene nationale tentoonstelling werd onderling besloten aan de commissie een geschenk, benevens een dank-adres aan te bieden; daartoe vereenigden zich donderdag avond een groot aantal inzenders in de Stads-doelen, alwaar zij door een inzender hartelijk werden verwelkomd. Ten 9 ure zette de stoet zich in beweging met het muziekkorps der schutterij aan het hoofd, opgeluisterd door een aantal fakkels enz. en begaf men zich naar de Groote markt, waar eene ontelbare menigte was zamengevloeid.

Nadat het muziekkorps eenige stukken had uitgevoerd voor het stadhuis, waar de verschillende commissien vereenigd waren, werden de inzenders door de commissie in de raadzaal ontvangen, waar een der inzenders het woord voerde en de wijze herinnerde, waarop de commissie de belangen der nederlandsche nijverheid behartigd heeft, door aan de industriëlen de gelegenheid te verschaffen, hunne producten te kunnen ten toon stellen op de eerste algemeene tentoonstelling, welke sedert de scheiding van Belgie plaats heeft. Daarbij werd door den spreker aan de commissie aangeboden een zilveren inktkoker, benevens een presidents-hamer met toepasselijke inscriptien, om op de eerstvolgende vergadering der maatschappij tot bevordering van nijverheid te worden gebruikt. De voorzitter der commissie, dr. Simons, nam hierop het woord: hij aanvaardde namens de commissie dit bewijs van hulde met dankbaarheid, en gaf de verzekering dat hij nimmer zoude vergeten wat door de inzenders zelve was verrigt, om haar in het ten uitvoer brengen van hare moeijelijke taak behulpzaam te zijn. Spreker herinnerde wat voorts Haarlem vroeger was geweest toen de volksnijverheid daar bloeide, en eindigde met den wensch, dat de nijverheid in het algemeen en de haarlemsche in het bijzonder zich voortdurend mogt ontwikkelen.

Den 14 dezer is, in tegenwoordigheid van Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, de spoorweg van Luxemburg naar Wasserbillig ingewijd, door welken weg eerstgemelde stad met Trier en de Rijnstreek wordt verbonden. Van Luxemburg tot Trier zal de afstand slechts twee uren zijn. Den 20 zal de nieuwe spoorweg voor het publiek worden geopend.

Volgens het Algemeen handelsblad belooft de tentoonstelling van visscherij-gereedschappen, welke in september e. k. in het lokaal der Vereeniging voor volksvlijt te Amsterdam zal worden geopend, allerbelangrijkst te zijn. Noorwegen en Zweden zullen eene zeer uitgebreide verzameling uit hunne musea van visscherij-gereedschappen inzenden. Ook uit Schotland en Frankrijk zijn belangrijke bijdragen beloofd.

Z. M. de koning van Beijeren met gevolg heeft zaturdag morgen de badplaats Scheveningen verlaten, ten einde zich over Haarlem, Amsterdam en Brussel, naar Ostende te begeven. De koning heeft ongeveer eene maand te Scheveningen doorgebragt. *Men verneemt dat Z. M. zijne tevredenheid* over zijne ontvangst in het gemeente-badhuis heeft te kennen gegeven.

Volgens de Enschedésche courant is door de pruissische *regering voorloopig concessie verleend tot aanleg van een* spoorweg van de pruissische banen over Ochtrop en Gronau naar de nederlandsche grenzen, tot aansluiting aan den staatsspoorweg te Enschedé. In de volgende week zal te Ochtrop eene algemeene vergadering plaats hebben tot nadere bespreking van den aanleg van bovenbedoelden spoorweg, welke vergadering zou worden bijgewoond door comités uit alle belanghebbende gemeenten.

De letterkundige maatschappij De tael is gansch het volk, te Gent, heeft tot hare corresponderende leden benoemd: de heeren W. G. Brill en G. W. Vreede, hoogleeraren te Utrecht; W. J. A. Jonckbloet, hoogleeraar te Groningen; M. de Vries, hoogleeraar te Leiden; dr. A. de Jager, te Rotterdam; dr. M. P. Lindo, te Breda, en H. J. Schimmel, te Amsterdam.

De commissie van onderstand voor noodlijdenden ten gevolge van den watersnood in de dorpen Brakel, Pouderoyen, Zuilichem en Aalst heeft rapport harer werkzaamheden uitgebragt; hieruit blijkt, dat het aantal bedeelden bedroeg te Brakel 801, te Pouderoyen 320, te Zuilichem 587 en te Aalst 369. Met deze bedeeling werd een begin gemaakt den 6 januarij en een einde den 20 april. Het totale bedrag der ontvangsten was f 19,007 en dat der uitgaven f 18,814, zoo dat *er een batig saldo van f 193 overbleef, dat nog in kas moet* blijven, om in de kosten van huishuur enz. te voorzien.

(*Utrechtsche courant.*)

Uit eene zekere bron verneemt het Handels- en effectenblad *dat zeer spoedig, welligt binnen weinige dagen, een koninklijk* besluit zal worden uitgevaardigd, waarbij bepaald is, dat voortaan aan de weduwen van ambtenaren uit het pensioenfonds niet meer een vierde van het traktement, hetwelk hare echtgenooten genoten, als pensioen zal worden uitbetaald, maar dit bedrag voortaan op een derde van het genoten traktement wordt gesteld.

Het meest zonderlinge nieuws dat uit New-York wordt medegedeeld, is dat een aantal jonge dames te Pittsfield eene kavallerie-kompagnie hebben gevormd onder den naam van de „vernon phalanx." De kapitein dier strijdlustige dames, is miss Pinkie Pomeroy en de luitenant miss Anna Kipp. Men vertrouwt niet ten onregte, dat generaal M'Clellan onberekenbare diensten van dat edele korps zal ontvangen, aangezien de ridderlijke vijanden van de federalen hunne vrouwelijke aanvallers voorzeker geen wederstand zullen bieden, maar oogenblikkelijk hunne wapenen zullen nederleggen en om genade smeeken.

Benoemingen en besluiten.

BELASTINGEN. Benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Maarssen c. a., H. G. H. Jordens, thans te Breukelen.

KOLONIEN. Weder in dienst gesteld de gepensioneerde kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie W. Rijkens.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer J. Drost, beroepen predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te Goes, aanvaardde zondag middag 11 dezer zijne dienst met eene leerrede naar aanleiding van 2 Cor. V: 20*b*, na des voormiddags te zijn bevestigd door den heer R. A. S. Piccardt, die Philipp. I: 17*a* tot tekst had gekozen.

— *De heer* H. J. Blaauw, predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te Zonnemaire, heeft zijn emeritaat aangevraagd.

— Door het provinciaal kerkbestuur van Gelderland is den 15 dezer, na afgelegd examen, de heer P. J. Gouda Quint, theol. doct., als kandidaat tot de heilige dienst toegelaten.

— Jl. donderdag werd te Amsterdam in de doopsgezinde kerk de 17e algemeene vergadering van het Nederlandsch bijbelgenootschap gehouden. Uit de gedane verslagen bleek, dat het genootschap op ultimo april uit 105 afdeelingen bestond, dat er bijna f 64,000 in het afgeloopen boekjaar zijn ontvangen en f 1000 minder dan die som uitgegeven, terwijl de verspreiding 39,342 exemplaren bedroeg. Men besloot, de algemeene vergadering voortaan in het openbaar te houden *en maatregelen te nemen tot het doen overzetten der heilige* schrift, behalve in het zuiver maleisch, dat op Sumatra en het schiereiland Malakka gesproken wordt, ook in de talen van het eiland Bali en van de Soendalanden op Java. Het hoofdbestuur had ook een onderzoek ingesteld naar hetgeen *voor Japan zou kunnen gedaan worden, en men verwachtte* hierover nog nadere berigten uit Amerika.

— Ook de haarlemsche kweekschool voor onderwijzers zal eerlang geopend worden, even als die te Groningen en 's Hertogenbosch, en reeds met september zal zich de heer dr. A. L. Gastmann te Haarlem vestigen. Het schijnt, dat een gedeelte van het Paviljoen voorloopig eenigen tijd ingerigt zal worden ten dienste van het onderwijs dezer inrigting, daar er nog niets aanwezig is van het gebouw der kweekschool.

Marine en leger.

Zr. Ms. schroefstoomschip Apeldoorn, onder bevel van den luitenant ter zee der 1e klasse J. A. H. Hugenholtz, is den 18 julij jl. ter reede van Paramaribo aangekomen. Alles was wel.

— *Vrijdag morgen is te Hellevoetsluis in dienst gesteld* Zr. Ms. stoomschip Bromo, waarover het bevel is opgedragen aan den kapitein-luitenant ter zee J. M. I. Brutel de la Rivière. De verdere etat-mayor bestaat uit de heeren: jhr. M. W. Bowier, luitenant ter zee 1e klasse, 1e officier; J. A. Baart de *la Faille*, R. J. A. Bouricius en A. J. Cosijn, *luitenants ter zee* 2e klasse.; L. A. Walaardt Sacré, F. K. Engelbrecht, J. E. C. Coster van Voorhout, H. A. Sirks, E. H. E. van Woelderen en J. P. Hovij, adelborsten 1e klasse; H. van Stockum, officier van gezondheid 2e klasse; A. C. Ruighart, officier van administratie 2e klasse, en H. Kits van Heijningen, klerk.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Zaturdag zijn alhier verpacht de navolgende perceelen: I. 95 roed. 10 ellen weiland onder Grijpskerke, verpacht voor f 48. II. 16 bund. 05 roed. 50 ellen wei- en bouwland onder Sint Laurens, (waaronder 4 bund. 10 roed. 70 ellen bouwland) verpacht voor f 790.

Burgerlijke stand.

Middelburg.

Eerste huwelijksafkondiging den 18 dezer: D. de Haas, jm. 32 j. met M. E. Le Duc, jd. 36 j. J. D. A. van Eyndhoven, jm. 44 j. met M. M. van Staal, wed. 42 j.

Vlissingen, van 10 tot 17 augustus.

Gehuwd: L. F. de Wit, weduwn. van A. P. Beekman, 52 j. met J. J. Klink, jd. 36 j. C. Koster, jm. 31 j. met M. A. C. Malging, wed. van J. de Jager, 37 j.

Bevallen: A. Otte, geb. Beenhakker, z. I. E. Miolée, geb. Hofman, z. I. I. Engelberts, geb. Jansen, d. I. van de Vate, geb. Weegman, z. W. F. Dert, geb. Huisman, z. M. de Wolf, geb. van den Bos, z.

Overleden: I. F. Schooff, man van C. Riel, 50 j. C. van der Weele, z. 9 w. M. H. Launspach, d. 14 m. J. Bastiaanse, jm. 45 j. M. Canbier, d. 1 j. J. Prince weduwn. van J. den Dekker, 58 j. A. M. C. Engels, d. 4 w.

Goes, van 10 tot 17 augustus.

Gehuwd: A. D. de Oude, jm. 26 j. met H. M. Le Cointre, jd. 25. J. B. van Hove, jm. 23 j. met A. M. de Jonge, jd. 22 j. A. van Hese, jm. 23 j. met F. J. den Herder, jd. 22 j. D. Cappon, weduwn. 27 j. met J. Nonnekes, jd. 21 j. P. Okké, jm. 23 j. met N. Kwaak, jd. 23 j. G. J. Besseling, jm. 34 j. met C. M. van de Velde, jd. 30 j.

Bevallen: M. W. de Schutter geb. van de Velde, d. E. Almekinders geb. Lamsue, z. J. A. Fransen van de Putte, geb. Burger, z. J. de Dreu geb. Bliek, z. D. C. Adriaanse geb. Arnoys, d. J. Rijk geb. Westdorp, d. J. P. de Fouw geb. Meerburg Snarenberg, z. A. M. P. Bernhard geb. Hekker, z. J. van der Does geb. Douw, z.

Overleden: A. C. Lossie, d. 4 m. J. de Herder, z. 5 m. C. M. van Paassen, d. 3 m. W. Jansen, jm. 63 j. C. Cornelisse, wed. J. Reynhout 85 j. J. Strijards, z. 3 w. C. G. van der Linde, z. 3 m. P. J. Verheule, vrouw van J. J. den Boer 40 j.

Zierikzee, van 10 tot 17 augustus.

Gehuwd: J. H. Huikeshoven, jm. 34 j. met J. de Roo, jd. 32 j.

Bevallen: A. Krijger, geb. Balje, z. M. M. Luycx, geb. Drivel, d. C. P. Bal, geb. Was, z. W. Admiraal, geb. Dietz, d. E. van den Hoek geb. Sies, z. N. van den Houten, geb. Krabbe, d. F. den Herder, geb. de Vos, d. M. A. Gilden, geb. Troch, d.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

Augustus 1861.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
11	ZWest.	5.5	763.5	19.4	0.83	13.82	0 0	—	buijig betrokk.
12	Zuid.	5	758.6	22.0	0.79	15.20	—	—	ligt bewolkt.
13	W. t. Z.	11	760 5	19.6	0.78	13.08	—	—	ligt bewolkt.
14	W. t. Z.	5	765.2	19 6	0.80	13.40	—	—	ligt bewolkt.
15	W. t. Z.	4.5	759 3	21.1	0.81	14.84	—	—	ligt bewolkt.
16	W. t. N.	5	759.1	20.6	0.83	14.60	—	—	bewolkt.
17	W. t. Z	4	764.2	18.6	0.66	10.32	—	—	helder.

Van 16 op 17 onweder, weerlicht en regen.

Thermometerstand.

16 aug. 's av. 11 u. 64 gr.
17 „ 's morg. 7 u. 62 „ 's midd. 1 u. 70 „ 's av. 11 u. 59 gr.
18 „ 's morg. 7 u. 62 „ 's midd. 1 u. 74 „ 's av. 11 u. 66 „
19 „ 's morg. 7 u. 67 „ 's midd. 1 u. 70 gr.

Staten generaal.

EERSTE KAMER.

Zitting van vrijdag 16 augustus.

MILITIEWET.

De beraadslaging over de militiewet, heden aangevangen, droeg een zeer kalm karakter. De verschillende sprekers opperden bedenkingen, doch meerendeels niet van zulk een zwarwigtigen aard, dat zij op dien grond eene afkeurende stem zouden moeten uitbrengen.

De heer *Michiels van Kessenich* had bezwaar tegen de bij amendement in het wetsontwerp gebragte bepaling dat het limburgsche contingent in de eerste plaats door limburgsche lotelingen zal worden aangevuld. Zijns inziens had de grondwet niet uitsluitend op de provincie Limburg de verpligting gelegd, om troepen aan den duitschen bond te leveren; dat was eene nederlandsche verpligting.

De heer *Schimmelpenninck van der Oije* hield eene uitvoerige rede, waarin veel voorkwam dat tot de zaak in kwestie in geene betrekking stond, en de algemeene toon van dat betoog was wel zeer joviaal, doch eenigzins vreemd op die plaats. De behandeling dezer wet in de tweede kamer, met name de aanneming van sommige amendementen en de verwerping van sommige artikelen, had hij met leedwezen gezien. Spreker was voor het stelsel van afkoop ten behoeve van remplacering, en meende dat het hier slagen zou, ofschoon het in Frankrijk mislukt was. De tegenwoordige toestand drukt ongelijkmatig en heeft nadeelige zijden. Verschillende maatregelen gaf hij aan, die het vrijwillig dienst nemen zouden kunnen bevorderen. Vrijwilligers, die het handgeld hadden aangenomen, moesten daardoor niet van de mogelijkheid zijn uitgesloten om den officiersrang te verwerven. Naar sprekers inzien vereischte de ellendige wet op de schutterijen, van 1827, een geheelen ommekeer.

De heer *Fransen van de Putte* erkende de grondwettige bezwaren, die tegen de wetsvoordragt konden aangevoerd worden, doch vestigde er de aandacht op, dat de grondwet niet alle veranderingen van tijden en omstandigheden kon voorzien. Wanneer hij dus het vele goede in deze wet tegenover het weinige minder goede stelde, dan wilde hij wel medewerken om op deze wijze de bepalingen der grondwet in praktijk te helpen brengen. Desniettemin had hij bedenkingen, die vooral de zeemilitie betreffen; hij was niet overtuigd dat dat voltallig zou komen en betreurde het dat zij niet naar de kolonien kon gezonden worden. Hij wenschte te vernemen of de ligchaamsstraffen, die tot dusverre op het krijgsvolk te water werden toegepast, voor altijd of tijdelijk zouden worden afgeschaft. Tevens achtte hij het van belang, dat er zoo veel mogelijk zou verrigt worden tot verbetering van den zedelijken toestand der krijgslieden.

De heer *van Andringa de Kempenaer* betoogde dat nadere wetten van toelichting en wijziging het uitvloeisel zullen moeten zijn van deze militiewet. Hij wenschte, dat de regering zoo ver mogelijk beneden het jaarlijksche maximum van 11,000 man zou blijven. Van de opheffing der jaarlijksche vrijstellingen — sprekers hoofdbezwaar — voorspelde hij vooreerst groote moeijelijkheden en ten tweede misbruiken.

Ook de heer *van Nispen van Pannerden* bragt in eene uitvoerige rede verschillende bedenkingen tegen het wetsontwerp in. Het zou ten gevolge hebben dat de regeling van de sterkte en de inrigting der militie door het uitvoerend gezag geschiedde, in strijd met de grondwet. De militie scheidde spreker streng van het staande leger af. Zijns inziens was in 1818 de staande armee opgelost in de militie, en had niet het tegendeel plaats gehad. Het wetsontwerp was met dit alles niet in overeenstemming en strookte niet met de grondwet. Spreker keurde het af, dat het bestaan eener zeemilitie facultatief was gelaten; en in ieder geval stelde hij zich van eene zeemilitie volgens dit ontwerp, die geene opleiding of oefening ter zee kon genieten, weinig nut voor. Moest het ontwerp de overgang zijn tot eene latere zeemilitie naar het model der conscription maritime van Napoleon I, dan kon hij er zich nog veel minder mede vereenigen.

De heer *van Swinderen* ontleende zijne bezwaren tegen dit ontwerp ook aan de grondwet, en zou zich niet door redenen van convenientie laten bewegen om het aan te nemen.

De heer *Boreel van Hogelanden* zou het ontwerp daarentegen aannemen omdat het een einde maakte aan de bestaande verwarring en verschillende verbeteringen invoerde. Ook hij had bezwaren en wel voornamelijk tegen art. 8 (kosten van huisvesting der troepen ten laste der gemeente) doch zou die niet breedvoerig ontwikkelen, omdat hij de aanneming van het ontwerp wenschte.

De *minister van binnenlandsche zaken* volgde bij zijne beantwoording de verschillende sprekers op den voet.

Hij ontkende dat er een zwaardere druk op de ingezetenen van Limburg dan op die van andere gewesten werd gelegd; doch hij achtte het onraadzaam om in beschouwingen over onze betrekkingen tot den duitschen bond te treden.

De regering bleef bij hare ongunstige meening over het stelsel van afkoop voor remplacering, omdat het geen waarborg gaf dat de benoodigde manschappen allen zouden gevonden worden.

Omtrent de grondwettige bezwaren merkte de minister op, dat de grondwet in zeer verschillenden zin kan worden opgevat, en dat dan aan die opvatting de voorkeur moet worden gegeven, welke de uitvoering mogelijk maakt.

De sterkte en inrigting was bij deze wet behoorlijk geregeld, ofschoon het misschien op eene andere wijze vollediger had kunnen geschieden, hetgeen de minister niet wilde ontkennen. Overigens was het in tijd van oorlog onverschillig of de militie in het leger of het leger in de militie werd opgelost.

De moeijelijkheden, te verwachten uit de afschaffing der tijdelijke vrijstellingen, zouden zich zeldzaam voordoen.

Wat betreft het jaarlijksch maximum van 11,000 man, zou de meerdere of mindere aanmelding van vrijwilligers daarop van grooten invloed zijn. De vertegenwoordiging had daarover bij de jaarlijksche begrooting voor oorlog eene voldoende contrôle.

Zitting van zaturdag 17 augustus.

MILITIEWET. — AMORTISATIE. — SCHATKISTBILJETTEN. — DADING MET DE OOSTER-SCHELDE-MAATSCHAPPIJ.

De voortzetting over de militiewet was het eerst aan de orde.

De *minister van oorlog* besprak het afkoopstelsel, volgens hetwelk de regering tegen ontvangst eener zekere som van den loteling, het stellen van een remplaçant op zich zou nemen. Naar het oordeel van den minister zou dit nadeelig voor het leger werken, terwijl, indien de zaak zoodanig geregeld werd dat iedereen er gemakkelijk gebruik van kon maken, de militie gedeconsidereerd zou worden. Omtrent den toestand der kazernen waren klagten aangeheven, waarin de minister achtereenvolgens zoo goed mogelijk zou voorzien. De tucht bij het leger, ofschoon soms nog te wenschen overlatende, was in de laatste dertig jaren veel verbeterd. De zelfde vooruitgang was op te merken ten aanzien van het gebruik van sterken drank. Aan den koning is eene voordragt gedaan, om ook voor de vrijwilligers, die handgeld aangenomen hebben, de gelegenheid open te stellen om tot hoogere rangen op te klimmen. Op de door den heer van Swinderen gemaakte aanmerkingen antwoordde de minister, dat de afscheiding van leger en militie tot desorganisatie zou leiden en de schatkist op eene verhoogde uitgave van meer dan een millioen gulden te staan zou komen.

De *minister van marine* stelde in het licht, dat ook de toestand bij de marine in de laatste jaren aanmerkelijk verbeterd was, zoo wat de wijze van behandeling als het gehalte der personen betrof. Hiertoe had veel medegewerkt, dat in 1854 een vast korps matrozen was ingesteld, die van ligchaamsstraffen vrijgesteld waren. Er bestaat dan nu ook een aanhoudend overcompleet bij de zeemagt, omdat de bevaren matrozen zich voortdurend reëngageren. Onder de officieren heerscht, in weêrwil van de zware en onophoudelijke dienst die zij te vervullen hebben, de beste geest. De aanmerking dat de miliciens wegens te geringe oefening aan boord, weinig geschikt zouden zijn voor de dienst, oordeelde de minister onjuist.

De heer *Michiels van Kessenich* herhaalde zijne beschouwingen over het limburgsch bondscontingent. Hij zag er een bezwaar voor de limburgers in, dat zij voornamelijk bij dat contingent zullen worden ingelijfd.

De heer *van Nispen van Pannerden* verklaarde zich niet bevredigd door de inlichtingen van de regering, en de heer *van Swinderen* zette nader uiteen, dat het wetsontwerp niet met de grondwet strookte. De heer *van Andringa de Kempenaer* kwam weder terug op zijne bezwaren met betrekking tot de vrijstellingen.

Nadat de *minister van binnenlandsche zaken* de verschillende sprekers wederlegd had, dreigde de discussie zeer levendig te worden en een bijzonder karakter aan te nemen door de levendigheid waarmede de heer *Michiels van Kessenich* zijne bezwaren met betrekking tot den toestand van Limburg andermaal te berde bragt. Limburg was zonder deszelfs toedoen aan Nederland overgegaan en er kon dus geen sprake zijn van afzonderlijke verpligtingen voor die provincie. De *minister van buitenlandsche zaken*, bestreed verschillende stellingen van den vorigen spreker en trachtte de zaak op een kalm terrein te brengen. Hij werd daarin ondersteund door den heer *Cremers* die zich bereid verklaarde om door eene opoffering van de zijde van het geheele vaderland, al moest het een paar millioen gulden kosten, Limburg vrij te koopen van zijne betrekkingen tot den duitschen bond; doch de verpligtingen jegens dien bond moesten, zijns inziens, uitsluitend door die provincie vervuld worden.

Het wetsontwerp op de nationale militie werd daarop in stemming gebragt en met 30 tegen 6 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Michiels van Kessenich, van Nispen van Pannerden, Beerenbroek, de Villers de Pité, Hartevelt en van Swinderen.

De heer *Fransen van de Putte* deed vervolgens het voorstel om de beraadslagingen over de wet tot amortisatie en over die tot afschrijving van de schatkistbiljetten gelijktijdig te houden. Dien overeenkomstig werd besloten.

De heer *Boreel van Hogelanden* was tegen de wet der schatkistbiljetten en zag daarin de strekking om bijna tien millioen in de schatkist ongebruikt neder te leggen. De heer *Cost Jordens* sprak in den zelfden geest; hij achtte het vast leggen van het hier bedoelde kapitaal verkeerd; had men dit reeds vroeger gedaan, men zou niet zoo veel schuld hebben kunnen amortiseren als men nu in den loop der jaren gedaan had. De heer *Fransen van de Putte* verklaarde zich over dit betoog verwonderd; hij dacht in tegendeel gunstig over de wet. Doch wat de amortisatie betreft, had hij het beter gevonden dat die niet plaats greep, want hij vreesde een te kort in 1864. De heer *van Rijckevorsel* verklaarde zich voor de beide wetsontwerpen, en had gaarne eene grootere som tot amortisatie bestemd gezien.

De *minister van financien* wederlegde de gemaakte bedenkingen. De wet der schatkistbiljetten strekte om eene bestaande onregelmatigheid te doen ophouden en daarbij werd geen enkel nadeel geleden. Amortisatie was steeds wenschelijk, ook om tot zulk eene besparing van renten te komen, dat eene daarmede gelijkstaande belasting zou kunnen afgeschaft worden.

Daarna werd de amortisatiewet met algemeene (35) en die tot afschrijving van de schatkistbiljetten met 31 tegen 4 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren: van Swinderen, Boreel van Hogelanden, Schimmelpenninck van der Oije en Cost Jordens.

Ten slotte was aan de orde het wetsontwerp tot goedkeuring der dading tusschen den staat en de Maatschappij tot indijking van op- en aanwassen in de Ooster-Schelde.

De heer *van Rijckevorsel* verklaarde na een gezet onderzoek ontwaard te hebben dat deze dading niet in het belang van den aanleg van den zeeuwschen spoorweg zou strekken, waardoor het tegendeel zou ontstaan wat de regering beoogde. In dit gevoelen werd hij versterkt na de lezing van de memorie van beantwoording op het verslag der kamer; hij zeide op grond van de door hem aangevoerde beschouwingen van oordeel te wezen, dat als de wet tot stand kwam de aanhechting van Zeeland aan den vasten wal en de vlissingsche spoorweg nimmer daargesteld zouden worden. Ook besprak hij dit onderwerp in verband met den aanleg van de Zuid-Willemsvaart en de afdamming der Ooster-Schelde. Op de door hem opgegeven gronden was de wet voor hem niet aannemelijk en zou hij zich daartegen verklaren.

De heer *Fransen van de Putte* verdedigde het wetsontwerp en zeide van oordeel te wezen dat als de dading niet tot stand kwam, de zeeuwsche spoorweg moeijelijk aangelegd zou kunnen worden. De tegen de wet ingebragte bezwaren achtte hij mitsdien niet van dien aard, dat de wet niet zou behooren te worden aangenomen. Hij meende in tegendeel dat de aanaanneming in het belang van allen en voornamelijk van den staat was, weshalve hij concludeerde tot de aanneming van het wetsontwerp.

De heer *van Swinderen* zeide gezind te zijn het wetsontwerp aan te nemen, vooral omdat daardoor de aanleg van een zeeuwschen spoorweg bevorderd werd, waarna de heer *van Rijckevorsel* den heer Fransen van de Putte beantwoordde en volheid dat wie een spoorweg in Zeeland verlangde het wetsontwerp moest afstemmen.

De *minister van binnenlandsche zaken* verdedigde het wetsontwerp en gaf de geschiedenis der behandeling van deze zaak op. Aanvankelijk was er een gewoon burgerlijk contract met de maatschappij aangegaan: bij de niet uitvoering daarvan moest de weg van regten ingeslagen worden; de uitkomst van een te voeren proces was onzeker. In die onzekerheid was eene dading gesloten, waarbij de belangen van den staat niet uit het oog waren verloren, daar deze zonder iets uitgegeven te hebben, met opoffering van het waarborgkapitaal in het bezit kwam van belangrijke gronden en materialen, terwijl de aanleg van den spoorweg er door bevorderd bleef. Hij drong op de aanneming van het wetsontwerp aan en sprak de bewering tegen dat die aanneming tot de onmogelijkheid van den aanleg van den zeeuwschen spoorweg zou leiden. Hij was verzekerd dat, wierd de wet verworpen, de geheele zuiderlijn in onzekerheid zou worden gebragt.

Hierna werd het wetsontwerp in stemming gebragt en met 33 tegen 2 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Rijckevorsel en van Weel.

Niets meer aan de orde zijnde, is de vergadering hierop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

ALGEMEENE NATIONALE TENTOONSTELLING VAN NIJVERHEID TE HAARLEM.

VIII. (Vervolg.)

Men mag de verblijdende gevolgtrekking maken, dat ons land een ontzaggelijk aantal inwoners moet bevatten die rijk genoeg door de fortuin gezegend zijn om eene brandkast noodig te hebben, als men ziet hoe vele stukken van dien aard hier zijn ten toon gesteld; en de geest des tijds kenmerkt zich te gelijk door de smaakvolle versiering dier voorwerpen. De tijd schijnt voorbij, toen men zich gelukkig achtte eene zware ijzeren kist te bezitten, doorgaans groen geverwd met zwarte banden, en van een slot voorzien welks ingewikkeld mechanismus wanneer het deksel openstond, voor ieders oog bloot lag. Uit de tegenwoordige collectie heeft men maar te kiezen op welke wijze men zijne gegoedheid ontveinzen wil, want deze brand- en brandwaarborgkasten prijken in zulke vormen en kleuren, dat zij alles voorstellen behalve hetgeen zij inderdaad zijn. De een schijnt een bonheur du jour, de andere heeft het onschuldige voorkomen van eene waschtafel, de derde het deftige karakter van een schrijfbureau (deze laatste kost maar ƒ 550), maar daarom zijn zij niet minder van massief ijzer vervaardigd, en van sloten voorzien, die niet zoo

zigtbaar meer, maar daarentegen wat zekerder zijn, zóó zeker dat als de sleutel wegraakte, de vervaardiger zelf niet meer in staat zou zijn het slot te openen. Althans J. Volkers Jz. te Zwolle (860) looft f 100 uit aan elk, die zeker door hem vervaardigd slot kan open steken. Een troostrijk vooruitzigt, dat de dieven niet meer bij de effecten zouden kunnen komen, maar de eigenaars ook niet! Drie en twintig inzenders hebben hier door middel van acht en dertig brandkasten met elkander geconcurreerd, en zoo in vorm als schilderwerk het hunne gedaan om de denkbeelden van „ijzer" en „geld" te verbannen; men ziet mahonie- of palissander- of citroenhout, ja zelfs chineesch en japansch verlakt, in de boven bedoelde gedaanten van commodes, kleederkasten, schrijftafels, secretaires, waschtafels met toiletspiegels enz.

Dat er vele kagchels en haarden van allerlei modellen zijn ten toon gesteld, laat zich beter begrijpen, ofschoon ook hier weder te veel aan luxe schijnt gedacht te zijn, en te weinig aan het wezenlijke volksverbruik, dat toch de eigenlijke levensadem voor de industrie is. Onzes inziens zullen er toch wel 100 kagchels en kagcheltjes in de prijzen van f 16, f 20 en f 30 gedebiteerd worden, tegen één van f 450, f 350 (twee), f 260, f 250 (twee), f 230, f 220 (twee), enz., gelijk men er hier vind. Maar juist van die minder kostbare en dus voor het groote publiek meest belangrijke kagchels is het minst geëxposeerd.

In de klasse der natuur- en wiskundige instrumenten en toestellen vindt men veel schoons, dat zich echter niet leent tot eene beschrijving. De fabriek van F.W. Funckler te Haarlem (360), vroeger Logeman, leverde eene groote electriseermachine met een glazen schijf van eene nederlandsche el middellijn, eene electrische batterij van twintig leidsche flesschen ten gebruike bij de electriseermachine, eene andere electriseermachine, die even goed werkt bij vochtig als bij droog weder; een magneto-electrisch werktuig voor galvanische vergulding en verzilvering enz. Van H. Deutgen te Groningen (366) vindt men ook eene fraaije verzameling dergelijke toestellen betrekkelijk electriciteit en magnetismus. J. van Gulik te Haarlem (369) zond een wijzer-telegraaf met al zijn toebehooren, gereed om dadelijk in werking gebragt te kunnen worden, f 180, en A. van Rijn te Amsterdam (370) een druktelegraaf volgens Morse. Balansen, mikroskopen, barometers thermometers, kompassen enz. zijn in aanzienlijk aantal voorhanden en, gelijk men het in den regel van die soort van voorwerpen gewoon is, zeer zuiver en net bewerkt.

Bij deze rubriek kan men de schel-toestellen rangschikken die door electriciteit in werking worden gebragt, en van welke zich meer dan een op deze tentoonstelling bevindt; zij zijn in de gedaante van een bord met knoppen, die de nommers dragen van de kamers in welke gescheld kan worden. Wordt er op een dier kamers gescheld, dan verdwijnt het daartoe betrekkelijk nommer uit het bord, hetgeen eene genoegzame aanduiding is. De firma's Cramer, Elsenburg & comp. te Amsterdam, wed. IJserman & zoon te 's Gravenhage en J.E. Schmitz & zoon te Haarlem hebben daarvan proeven ten toon gesteld.

Van groote of kleine uurwerken is niet veel ten toon gesteld. Wij merken daaronder op van A. Hohwu te Amsterdam (389) een tijdmeter met secondaire compensatie, waarbij een getuigschrift over den goeden gang is bijgevoegd van den luitenant ter zee A. J. A. Kellner, van Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, dd. 24 junij 1861; van S. Rodenburg te Sneek (392), een uurwerk met aanwijzing van het cijfer en den naam der dagen, den op- en ondergang van zon en maan, enz.; van S. van Rijs te Dokkum (395) een kameruurwerk met gaande zon, die den waren tijd steeds aanwijst, met bijvoeging van eene maan die gelijkmatig loopt; van F. Weinreich te Rotterdam (398). eene kunstige doch zeer smakelooze pendule, volgens bijgevoegde verklaring met onbekende of geheime drijfkracht (ook geheim voor een deskundige?), met speelwerk, maanstelsel, dag- en datumwijzer, enz. Het nationale bedrijf der friesche klokken is slechts door één stuk, van R. van Sloten te Meppel (397), vertegenwoordigd! Is dat vak van industrie dan weggestorven? Vinden de vroeger beroemde friesche klokken nergens eene plaatsing meer? Wij meenen het tegendeel.

Torenuurwerken zijn geleverd door H. W. de Bruyn te Leiden (398) en wed. M. IJserman en zoon te 's Gravenhage (391). Deze laatste firma die zich op velerlei vakken toelegt (onder no. 982 vinden wij van haar bijv. een mahoniehouten linnenkast en tafel, een ebbenhouten vuurscherm, een notenhouten theeblad) heeft gemeend in het vak der torenuurwerken belangrijke verbeteringen te kunnen aanbrengen, die op het volgende nederkomen:

1. dubbel schakelrad, waarmede eene volmaakte seconde morte is verkregen, die allen overbodigen arbeid van het werk doet vervallen en tevens den arbeid van het belangrijkste deel van het werk over twee raderen verdeelt en dus de slijting grootelijks vermindert; 2. evenwigtsgewigten, waarmede de nadeelige drukking op de as van het grondrad geheel is weggenomen.

Van werktuigen is eene niet onaanzienlijke hoeveelheid ingezonden, doch de groote fabrieken van Paul van Vlissingen en Dudok van Heel te Amsterdam en Fijenoord bij Rotterdam zijn schraal, en Enthoven te 's Gravenhage in het geheel niet vertegenwoordigd. Voornamelijk zijn het landbouwwerktuigen die men hier vindt van W. Jenken te Utrecht (238), J. Vis te Noord-Waddingsveen (239), J. Rose te Heerenveen (240), D. Frencken te Moesbracht bij Roermond (241), G. Stout te Tiel (242), A. van der Kloot en Zoon te Haarlemmermeer (244), Hoekman en co. te Nijmegen (250) enz. Door eenige anderen zijn verschillende (doch niet vele) gereedschappen voor den landbouw ten toon gesteld.

Van stoommachines is hier meer dan men verwachten mogt, in aanmerking genomen dat de talrijke engelsche, amerikaansche, fransche en duitsche fabrieken van zulke werktuigen als het ware geheel Europa voorzien, en dus weinig kans op debiet laten aan nederlandsche fabriekanten, die ook in hun eigen land geen belangrijken aftrek kunnen verwachten. Het kolossaalste hier ten toon gestelde stuk is van de maatschappij De atlas, te Amsterdam (270), een suikermolen, ten dienste van west-indische suikerplantaadjes, en een stoomwerktuig tot het drijven daarvan. Er zijn verder ettelijke gewone stoomwerktuigen van de firmas van den Wall Bake te Utrecht (271), de Bruyn Kops en co. te Tilburg (272), Doedens en Jacobs te Haarlem (273), Giesbers en van Deun sr. te Roermond (274), J. W. L. van Oordt te Rotterdam (275). Aardig is een klein stoomwerktuigje van $\frac{1}{16}$ paardenkracht, tot het nemen van natuurkundige proeven van Js. van Heuns te Haarlem (279). Een dito modelletje van J. W. Spolders te Haarlem (280), is niet zoo zuiver afgewerkt als doorgaans met zulke voorwerpjes het geval is.

Buitenlandsche tijdingen.

Amerika.

De verkiezingen voor de wetgevende vergadering in Kentucky zijn, volgens bij Reuters agentschap te Londen ontvangen berigten uit New-York van den 8 dezer, in den zin van het behoud der unie uitgevallen.

Het congres heeft eene wet aangenomen, waarbij de negers die in de militaire of zeedienst der separatisten gevonden worden, voor vrij worden verklaard; daarna heeft het zich verdaagd.

De nieuwe gouverneur van Missouri heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij bescherming beloofd wordt aan de genen die zich aan de bondsregering onderwerpen. Men verzekerde, dat de separatisten eenen aanval op St. Louis voorbereidden. Eene hunner afdeelingen onder den generaal Mac Culloch was door de bondstroepen geslagen. Even zoo was een aanval der separatisten op het kamp der bondstroepen bij Athene in Missourie met verlies afgeslagen.

Engeland.

Londen 15 augustus. De aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk is te Southampton aangekomen, en aldaar door het stedelijk bestuur verwelkomd. Op eene tot hem gerigte toespraak antwoordde hij dat Oostenrijk thans ook onder de constitutionele landen behoorde, en dat Oostenrijk en Engeland bondgenooten moesten zijn.

Aan een ter eere des aartshertogs door het stedelijk bestuur van Southampton aangerigt gastmaal, hetwelk door een groot aantal personen werd bijgewoond, dronk de aartshertog op „den voorspoed, de magt en de grootheid van Engeland, het verheven voorbeeld van alle vrije, werkzame en industrieële volkeren." De heer Roebuck, het bekende lid van het lagerhuis, bragt hulde aan den keizer van Oostenrijk die zich niet door allerlei veroordeelen, dwalingen en tegenkantingen heeft laten terughouden om althans te trachten zijn land met constitutionele instellingen te verrijken. Engeland, zeide hij, heeft met de zelfde moeijelijkheden te kampen gehad, en is roemrijk uit den strijd te voorschijn getreden; het hoopt dat Oostenrijk even gelukkig in die moeijelijke onderneming zal slagen. Engeland is thans eene der eerste natien en de koningin wordt overal op de handen gedragen. Gij hebt — aldus vervolgde de heer Roebuck tot den aartshertog — de onafzienbare opgewondene bevolking aanschouwd en zult nergens soldaten hebben aangetroffen om de rust te bewaren; ieder eerlijk burger is hier tevens handhaver der policie.

Graaf Apponyi, oostenrijksch gezant te Londen, heeft vervolgens een toast ingesteld op de telkens groote toenadering tusschen Oostenrijk en Engeland, twee natien wier karakter gevoelens en streven in zoo vele opzigten eender zijn.

— De koning van Zweden bevindt zich thans te Londen, na het kamp te Aldershott bezocht te hebben. Prins Oscar werd insgelijks hier verwacht.

— Sir George Bowyer, de bekende verdediger der legitimisten en van den paus, heeft in The times een brief tot lord Palmerston gerigt, waarin hij zegt dat, aangezien het parlement uiteen is, hij het zijn pligt acht de opmerkzaamheid der regering te vestigen op het tyrannieke regeringstelsel, hetwelk thans in het koningrijk der Beide Siciliën in praktijk wordt gebragt. Aangezien de britsche regering door haren invloed en bijstand den sardinischen inval heeft bevorderd, is zij, naar zijn inzien, verantwoordelijk voor den tegenwoordigen stand van zaken, en wanneer het parlement weder bijeen komt, zal de regering rekenschap moeten geven van de gruwelen, door de sardiniers in Napels bedreven.

Denemarken.

Het deensche gouvernement heeft, op aanraden vooral van Engeland, voor het loopende dienstjaar afgezien van het voornemen om de geldsom, welke Holstein tot de gezamenlijke uitgaven der deensche monarchie bijdraagt, te verhoogen. Het heeft hiervan aan Duitschland en andere mogendheden kennis gegeven bij eene dépêche van 29 julij jl. en eene circulaire van den 2 dezer, welke beide stukken den 13 dezer door het officiële dagblad van het deensche gouvernement zijn openbaar gemaakt.

In die stukken wordt zeer uitdrukkelijk verklaard dat het deensche gouvernement slechts voorloopig en onder voorbehoud zijner regten, om des vredes wille en ontzag voor den raad van bevriende mogendheden, op dat punt toegeeft, hopende daardoor de gelegenheid tot minnelijke vereffening van het geschil met den duitschen bond, alsmede den bijstand der bevriende mogendheden bij de nadere onderhandelingen te zullen bekomen.

Dat het behoud van de onafhankelijkheid der niet tot den bond behoorende deelen der monarchie bij de onderhandelingen op den voorgrond moet staan, wordt reeds dadelijk verklaard.

Rusland.

Volgens een particulier schrijven uit Warschau van den 9 augustus aan L'observateur belge, geeft de wijze waarop de keizerlijke regering de nationale beweging in Polen tracht te keer te gaan, zelfs bij de meest gematigden, stof tot ontevredenheid. Dagelijks grepen er de meest betreurenswaardige tooneelen plaats tusschen de policie en de bevolking in verschillende plaatsen. Het schijnt wel dat de russische autoriteiten het er op toeleggen om een opstand te doen uitbarsten. Intusschen was eene processie van pelgrims, ten getale van 800 man, dezer dagen in zeer geregelden optogt ter bedevaart naar de heilige maagd te Czenstochau uitgetrokken. Graaf Wielopolski moet nog eene laatste poging bij keizer Alexander II hebben aangewend; hij heeft dezen namelijk door zijnen zoon doen herinneren op welke voorwaarden hij de hem opgedragene functien heeft aanvaard, door zelfs zijne bekendheid als patriot op te offeren. De dertigjarige tyrannie welke door de russische bureaucratie op de polen wordt uitgeoefend, heeft de laatste schemering van vertrouwen in de keizerlijke regering echter doen verdwijnen, en, vreemd genoeg, worden alle strenge handelingen van het russische bewind op rekening van de pruissische regering gesteld.

Duitschland.

Weenen 17 augustus. Een dagblad hetwelk aan het ministerie tot orgaan dient, wederspreekt de geruchten, volgens welke in zeker geval een ander regeringsstelsel aangenomen en de zamenstelling des kabinets veranderd zou worden. Het zegt dat in tegendeel de hoofden des kabinets en de hongaarsche hofkanselarij het omtrent de zaken van Hongarye volkomen eens zijn.

Uit Agram is berigt ontvangen dat het voorgestelde vertoog aan den keizer, wegens de wederoproeping van de afgevaardigden der militaire grensdistricten en wegens de uitbreiding van het gebied der kroatische vrijhavens, door den landdag is aangenomen.

De dwangmaatregelen ter inning der belastingen zijn, naar verzekerd wordt, tot het midden van september geschorst.

— De heer Dunlop, secretaris der britsche legatie, is volgens een schrijven uit Weenen in de Kölnische Zeitung, naar Kroatie en Slavonie vertrokken ten einde in het geheim rapporten voor zijne regering op te maken omtrent de gesteldheid van en de stemming in die beide landen. Verschillende hoofdofficieren, waarvan sommigen op non-activiteit en anderen met groot verlof, hebben reeds bevel gekregen zich gereed te houden tot het spoedig weder in dienst treden. Daarentegen zijn de afzendingen gestaakt van troepen voor Hongarye en de zuidelijke grenzen.

Dat zelfde blad bevat nog een ander schrijven uit Weenen, volgens hetwelk men met angstige spanning de besluiten van het gouvernement in het hongaarsche vraagstuk te gemoet ziet. Het moet vast besloten zijn om de constitutie van februarij te handhaven en den rijksraad competent te verklaren in alle zaken der monarchie. Het is nog niet bepaald of er regtstreeksche verkiezingen zijn voorgeschreven in Hongarye, Slavonie en Kroatie, maar graaf Forgach heeft reeds eene lijst opgemaakt van magnaten die tot leden van het heerenhuis zullen benoemd worden. De gestrenge kritiek welke zich van alle zijden heeft doen hooren tegen het nieuwe wetsontwerp op de drukpers, is niet zonder gevolg gebleven. Het ministerie heeft besloten daarin eenige wijzigingen in liberalen geest aan te brengen.

Wat de hongaarsche pers betreft, deze blijft onderworpen aan de wet van 1852, daar de besluiten der geregtelijke conferentie welke door den keizer bekrachtigd zijn, zich niet uitstrekken tot de wet op de drukpers van 1818. Het te Pesth gevestigde bureau van toezigt blijft werkzaam, en men heeft nog dezer dagen door in beslag neming van dagbladen en het verbod om een almanak van 1862 te verkoopen, bewijzen van waakzaamheid gegeven.

— Uit Pesth wordt nog het volgende aan de Kölnische Zeitung geschreven: Tot hiertoe hebben onze dagbladen zonder zich aan onaangenaamheden bloot te stellen, hunne kolommen nog kunnen openen voor brieven van de magyaarsche uitgewekenen. Er zijn er achtervolgens opgenomen van Pulsky, baron Josika, Horn en anderen, maar in de laatste dagen begon de Magyarorszag de mededeeling van eene in 1860 te Parijs verschenen brochure van Horn, onder den titel van „Hongarye tegenover Oostenrijk," welk boekje in de tegenwoordige omstandigheden bijzonder toepasselijk is. De directeur van dat blad, de heer Pompery, werd echter des nachts bij de policie ontboden en kreeg nadrukkelijk verbod om van die brochure gewag te maken. Reeds was men met drukken en verzenden begonnen, terwijl er 2500 exemplaren op den post waren bezorgd. Niet gaarne te laat willende komen voor Weenen noch de uitgave der ochtend editie te Pesth willende vertragen, veranderde de heer Pomery den titel in „Hongarye in 1790" en liet de naam van Horn vervallen. Niemand begrijpt het aldus veranderde artikel en de directeurs der dagbladen zullen zich tot den judex curiae wenden, om de toepassing der wet van 1848 op de drukpers te vorderen.

— Uit Praag wordt aan het Dresdener Journal geschreven, dat op de tijding der gewelddadigheden tegen de joden in deze stad er zamenscholingen te Winterberg en te Shin hebben plaats gehad. Men heeft steenen geworpen in de glasruiten der joodsche woningen en eenigen hunner mishandeld, maar deze wanordelijkheden zijn volkomen te keer gegaan.

Berlijn 14 augustus. Den 10 augustus is aan de baden te Bruckenau overleden de hoogleeraar dr. Stahl, het bekende hoofd der feodale partij en lid van het heerenhuis, waar hij eene plaats innam aan de uiterste regter zijde. De Kreuz-Zeitung en andere organen welke de zelfde staatkundige en godsdienstige geloofsbelijdenis zijn toegedaan, verliezen in hem een der waardigste medewerkers; de partij van den vooruitgang en van het ministerie hun hevigsten en hardnekkigsten bestrijder.

— Onze gymnasten-feesten zijn ware volksfeesten geweest in de meest uitgebreide beteekenis van het woord. Zij zijn in de beste orde afgeloopen.

— De minister von Schwerin is gisteren avond naar Königsberg vertrokken, bij gelegenheid der kroningsplegtigheid. De luitenant-generaal von Willisen is gisteren op reis gegaan naar Konstantinopel, belast met het overbrengen van een antwoord des konings aan den nieuwen sultan, op de kennisgeving van diens komst op den troon.

— Volgens berigten uit Baden is de voorloopige instructie in den moordaanslag van den student Becker op Z. M. den koning van Pruissen gesloten. De acten dezer procedure zijn den 10 dezer aan den procureur van het groothertogelijk geregtshof van den Beneden-Rijn toegezonden. Deze stukken moeten worden voorgelegd aan de kamer belast met het in staat van beschuldiging stellen, welke de zaak hoogst waarschijnlijk ter afdoening naar het hof van assises zal verwijzen. De voorloopige instructie heeft twee hoofdpunten van beschuldiging vastgesteld: tot uitvoering overgeslagene poging tot moord, en hoog verraad als het gevolg eener daad, gerigt tegen de duitsche bonds-constitutie.

Het zal nu de vraag zijn of de procureur-generaal bij die beide punten van beschuldiging zal volharden. Men denkt algemeen dat hij zich zal bepalen bij het formuleren der beschuldiging van moord, vooral omdat Becker zelf door zijne verklaringen al het mogelijke doet om ook teregt te worden gesteld wegens hoog verraad, en heeft verklaard dat hij de voorkeur zou geven aan den dood op het schavot, boven een verbeterhuis.

Frankrijk.

Parijs 16 augustus. Le pays, bevestigende dat Z. M. de keizer zich tegen het einde van september wederom naar het kamp van Châlons zal begeven, voegt er bij, dat Z. M. alsdan de oefeningen voor dit jaar sluiten, eene revue houden en belooningen uitdeelen zal.

— Aan het Journal des débats wordt uit Turyn geschreven, dat men weder eene beweging onder de oostenrijkers aan gene zijde van de Mincio meent op te merken. Men brengt dit in verband met den vijandigen toon, die sedert eenige dagen weer in de oostenrijksche dagbladen opgemerkt wordt en leidt daaruit af, dat een en ander slechts geschiedt, om de beweging in het napelsche in de hand te werken.

— Door het schoonste maar tevens zeer warm weder begunstigd, had hier gisteren de viering van den Napoleonsdag onder een onbeschrijfelijken toevloed van menschen plaats, niettegenstaande het voornaamste deel van het feest slechts eene herhaling der vroegere plegtigheden van dien aard was. De illuminatie en het vuurwerk hadden alleen eenige wijziging ondergaan.

Parijs 18 augustus. Door den Moniteur wordt heden eene nota medegedeeld, waarin het gerucht wordt wedersproken, als zoude de vervanging van den heer de Saint Georges als directeur der keizerlijke drukkerij in verband staan met ongeregeldheden in die administratie.

— Weder wordt de mogelijkheid eener zamenkomst tusschen den keizer en de koningin van Spanje besproken, en bij die gelegenheid verrijst natuurlijk ook het aan de fransche regering toegedicht plan weder om de mogendheden van den tweeden rang rond zich te scharen, ten einde hare zienswijze ingang te doen vinden en hunne marine in geval van nood aan de fransche te zien toegevoegd, opdat zelfs ter zee de belangrijke strijdkrachten van Engeland zou kunnen worden weêrstand geboden.

Mogten deze berigten, vroeger zoo krachtig wedersproken door het half officiële spaansche blad Correspondencia, al bewaarheid worden, dan valt het toch niet te ontkennen dat de bijeenkomst zeer tegen den zin der klerikale partij zou zijn, en onder het tegenwoordige kabinet is er dus aan geene verwezenlijking te denken.

— Eene in den Moniteur opgenomene correspondentie maakt gewag van de waarschijnlijke benoeming van den heer Chigi, thans te Munchen, tot apostolisch nuntius te Parijs, in plaats van den heer Sacconi.

Italie.

Eenige dagen geleden was door het dagblad Opinione van Turyn medegedeeld dat de generaal Cialdini verzocht had om als burgerlijk stadhouder te worden ontslagen. Hij zou het gouvernement hebben onder het oog gebragt dat hij het stadhouderschap te Napels slechts voorloopig heeft aanvaard, onder bijvoeging dat hij het militaire opperbevel wel wilde behouden en de zending volbrengen om het land te zuiveren van de roovers, maar dat hij zich niet meer met het burgerlijk bestuur kon onledig houden. Een telegram uit Turyn spreekt dit berigt evenwel bepaald tegen.

— Voor eenigen tijd heeft het dagblad Pungolo, dat te Milaan het licht ziet, medegedeeld dat kardinaal Passaglia te Turyn was aangekomen en met den heer Minghetti de onderhandelingen heeft hervat, welke die zelfde geestelijke vroeger reeds met graaf di Cavour heeft gevoerd ten einde de romeinsche aangelegenheden tot eene goede oplossing te brengen. Een uit Turyn aan L'indépendance belge gerigt schrijven bevestigt dat berigt, en ook uit Rome wordt geschreven dat onder de hoog geplaatste geestelijken de italiaansche geest meer begint door te dringen.

— De berigten uit Turyn van den 14 dezer melden dat het sardinische gouvernement in de Vereenigde Staten het bouwen heeft aanbesteed van twee geblindeerde fregatten, welke ieder zes millioen francs zullen kosten.

— Te Rome werd, blijkens berigten uit die stad van den 10 dezer, in onderscheidene kringen verzekerd, dat keizer Napoleon zijne toestemming tot de zending van den generaal Cialdini naar Napels had gegeven, doch onder verklaring dat hij dit als de laatste proefneming van het sardinische gouvernement beschouwde, en dat hij, indien het dien generaal niet gelukte de orde te herstellen, fransche troepen naar Napels zou zenden.

— In weêrwil der pogingen van de policie te Rome om de geheime inschrijvingen voor het monument van Cavour te beletten, bedragen deze gezamenlijk reeds negen duizend francs, terwijl zij worden voortgezet.

— Tijdingen uit Napels van den 17 dezer melden dat te Avellino een groote slag aan de réactionnairen is toegebragt. Te Castellamare zijn 29 priesters en 3 monniken gevangen genomen, hetgeen ook op andere plaatsen is geschied.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 19 augustus.

Er werd heden weinig aangeboden. De markt bleef geheel onveranderd.

Graanmarkten.

Amsterdam 19 augustus.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 42. Lijnolie op zes weken f 34½.

Rotterdam 19 augustus.

Koolzaad was heden 20 cent hooger, haver 10 cent lager en boekweit 20 cent hooger.

Axel 17 augustus.

Tarwe f 9,35 a f 10,25; Oude rogge f 6,25 a f 6,55; Nieuwe dito f 7,25, a f 7,65; Wintergerst f 5,80 a f 6,05; Haver f 4,— a f 4,65; Paardeboonen f 7, a f 7,30; Boekweit f 7,— a f 7,20.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 19 augustus.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	63$\frac{11}{16}$
	dito Nationale dito	3	„	75⅛
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	133¾
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102¾
	Certific. Hope & co.	4	„	—
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	94⅜
	dito	6	„	57
	Aand. spoorweg			197½
	Leening 1860	4½	„	89¾
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	76½
Spanje.	Obligatien	2	„	42¼
	dito binnenlandsch	3	„	47½
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	46⅜
	dito amsterdamsche	5	„	69
	dito nationale	5	„	55⅛
	dito 1847/1852	2½	„	—
	Bank actien	3	„	—
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	46⅜
	dito nieuwe	3	„	46⅛
Grenada.	dito			14¼
Venezuela.	dito	2½	„	17⅜
Illinois.	dito	7	„	86¾
Mexico.	dito	3	„	21¼

Londen 17 aug., ten 12 ure. Consols 90¾.
Weenen 17 aug. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 67,90.
Parijs 17 aug. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 68,40

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 15 augustus.

Metalliek f 21,30; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,85; Engelsche Russen f 11,85; Fransche f 55,87½; Belgische f 56,—; Pruissische f 34,87½; Spaansche piasters f 2,39½; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,87½; Russische in zilveren roebels f 33,—; Poolsche in fl. f 26,87½; Nationale metalliek f 29,10; Dollars f —,—.

Advertentien.

Getrouwd:
A. NORTIER,
Hillegersberg, van Gouda,
den 16 Augustus 1861. en
J. M. MOLIJN.

Getrouwd:
G. I. BESSELING,
Goes, van Rotterdam,
den 16 Augustus 1861. en
C. M. VAN DE VELDE.
Eenige kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER A. P. E. VAN NIEKERK, geliefde Echtgenoot van
Middelburg, K. E. SCHIJF.
den 17 Augustus 1861.
Algemeene kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON S. A. C. NOSKE, geliefde Echtgenoot van
Middelburg, Mr. W. C. BORSIUS.
den 18 Augustus 1861.

Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen droefheid, mijne geliefde Echtgenoot MARIA JOHANNA VAN DER MEER, in den ouderdom van 81 jaren.
Rotterdam, P. P. J. KETNER.
den 16 Augustus 1861.

Heden overleed, in den ouderdom van 83 jaren, Mejufvrouw de Wed. P. TH. SCHORER, geb. DE WAREM.
Middelburg, den 17 Augustus 1861.
Dienende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Al de genen die iets te vorderen hebben van — of verschuldigd zijn aan de, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde, Nalatenschap van den Heer PAULUS JACOB MACARÉ, te Nieuw- en Sint-Joosland overleden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór den 15 September aanstaande, ten Kantore van den Procureur H. REKKER, te Middelburg.

AANBESTEDING.

Door Burgemeester en Wethouders der Gemeente **Sint Philipsland** zal op Maandag den 26 Augustus 1861, des voormiddags ten 11 ure, in de Gemeentekamer aldaar, in het openbaar, bij enkele inschrijving, worden aanbesteed:

Het bouwen van een SCHOOLGEBOUW en eene ONDERWIJZERS WONING, in den Anna-Jacobapolder.

Het Bestek en Voorwaarden met de Teekeningen, liggen ter inzage in de Gemeentekamer voornoemd; terwijl nadere inlichtingen kunnen verkregen worden bij den Burgemeester der Gemeente.

OPENBARE VERKOOPING.

Op Zaturdag den 14 September 1861, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement DE OUDE ZOUTKEET, *bewoond door den Heer* W. A. ANEMAET, te **GOES**, zal de Ontvanger der Registratie en Domeinen aldaar in het openbaar te koop veilen, de volgende partijen

STRAATKEIJEN,

liggende aan 's Rijks Grooten Weg op het Eiland Zuidbeveland, te weten:

1. TUSSCHEN GOES EN 's HEER-HENDRIKSKINDEREN, aan de Noord- en Zuidzijde van den Weg, tusschen Mijlpalen 13/14 en 14, 17400 Blaauwe en 9600 Witte Keijen, verdeeld in 19 kavels of hoopen, genommerd 1 tot en met 19;
2. TUSSCHEN KLOETINGE EN KAPELLE, aan de Noord-oostzijde van den Weg, tusschen Mijlpalen 18 en 18/19, 11902 Blaauwe en 745 Witte Keijen, verdeeld in 7 kavels of hoopen, genommerd 20 tot en met 26, — en aan de Noord-oost- en Zuid-westzijde van den Weg, tusschen Mijlpalen 18/19 en 19, 37000 Blaauwe en 11000 Witte Keijen, verdeeld in 30 kavels of hoopen genommerd 27 tot en met 56.

De betaling van den Rantsoenpenning à 10 pct. geschiedt kontant bij de Veiling, en van de Kooppenningen zes weken daarna.

De Voorwaarden van Verkoop liggen ter inzage ten Kantore van de Registratie en Domeinen te Goes, alwaar nadere informatien te bekomen zijn.

De Ontvanger voornoemd,
A. RIJSER.

NOTARISHUIS.

Verkooping op Dingsdag 27 Augustus 1861, van **MAHONIEHOUTEN EN ANDERE MEUBELEN** en **Huisraad, Manskleederen** enz. — Nader te adverteren. Zindelijke Goederen kan men bijbrengen.

L. C. HONDIUS,
Ondernemer van Openbare Verkoopingen,
Taxateur en Boedelschikker.

Wed. P. DEKKER & ZOON,
GROOTE MARKT O 6/7.
ONTVANGEN EENE GROOTE COLLECTIE
Zwarte, Witte en Gekleurde Glacé Heeren en Dames HANDSCHOENEN.

ONTVANGEN in de Boekwinkels van GEBRS. MILBORN, Vlasmarkt, en P. J. MILBORN, Langendelft;
DE VAN OUDS BEROEMDE
VERITABLE EAU DE COLOGNE
de C. A. ZANOLI, le plus ancien Distillateur, brévété par LL. MM. le Roi de Prusse, l'Empéreur d'Autriche et l'Empéreur de toutes les Russes; Fournisseur de S. M. le Roi des Belges et de plusieurs autres Cours.

OPRUIMING van BLOEMEN van af heden, in de Bloemisterij van wijlen J. REGEUR.

TE KOOP twee Geldersche Bruine **Merriepaarden**, twee **Kalfkoeijen** en twee **Jagthonden**, bij A. BLIEK, te Nieuwland.

Eene Aankomende **Meid** benoodigd. Adres: J. SIX DIJKSTRA.

Twee à drie MEISJES het Wollennaaijen willende leeren, adresseren zich St. Pieterstraat, F 33.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in Augustus.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	20	's morg.	11 ure.	Dingsdag	20	's morg.	7 ure.
Donderdag	22	's midd.	12	Woensdag	21	„	6,30
Vrijdag	23	's morg.	6	Vrijdag	23	„	9,45
Zaturdag	24	„	6	Zaturdag	24	„	9,45
Zondag	25	„	6	Zondag	25	„	9,45
Maandag	26	„	6	Maandag	26	„	10,30
Dingsdag	27	„	6	Dingsdag	27	„	10,30
Donderdag	29	„	6	Woensdag	28	„	10,30
Vrijdag	30	„	6	Vrijdag	30	's midd.	12
Zaturdag	31	„	7	Zaturdag	31	„	12

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.